

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 0T/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1725010106
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2025:1725010106.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, samosudcom Marekom Mikulčíkom, v trestnej veci obžalovaného K. Z., stíhaného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. mája 2025 v Pezinku, takto

rozhodol:

Obžalovaný: K. Z., E.. XX. O. XXXX K. P., Z. I. Ú. XXXX/XX, B. P.E.,

uznáva sa za vinného, že

dňa 22.02.2025 v čase približne o 00:29 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Volvo, EČV: W. XXX W., modrej farby, a to v smere z ulice Jánošíkovská na Hlavnú ulicu v obci Dunajská Lužná, kde prešiel do protismeru, po čom strhol vozidlo na pravú stranu, a s vozidlom pokračoval vysokou rýchlosťou v smere na obec Rovinka, čo spozorovala hliadka Obvodného oddelenia Policajného zboru Miloslavov, a z tohto dôvodu bol zákonným spôsobom zastavený na ulici Úzka v obci Dunajská Lužná, a bol vyzvaný, aby sa dobrovoľne podrobil dychovej skúške na zistenie alkoholu v dychu, s čím súhlasil, pričom mu bola prístrojom zn. Alcotest 7510, výrobné číslo ARTD-0061, v čase približne o 00:29 hod. dňa 22.02.2025 nameraná hodnota 1,18 mg/l alkoholu vo vydýchnutom vzduchu (čo zodpovedá 2,46 ‰) a opakovanou dychovou skúškou vykonanou dňa 22.02.2025 v čase o 00.52 hod. bola v jeho dychu zistená hodnota 1.20 mg/l alkoholu vo vydýchnutom vzduchu (čo zodpovedá 2,50 ‰), hoci bol za taký čin odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok, sp. zn.: 0T/135/2023, zo dňa 22.10.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2023,

teda

v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonával inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený,

čím spáchal

prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 289 ods. 3 Trestného zákona a § 56 ods. 1, 2 Trestného zákona, s použitím § 57 ods. 1 Trestného zákona, peňažný trest vo výške 3.000,- (tritisíc) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu úmyselne zmaril, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu vo výmere 6 (šesť) rokov.

o d ō v o d n e n i e :

1 Okresná prokuratúra Pezinok podala na obžalovaného K. Z. (ďalej len „obžalovaný“) na tunajšom súde dňa 23. februára 2025 obžalobu pod číslom 1 Pv 127/25/1107-6 (ďalej len „obžaloba“), pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

2 Súd vo veci vydal dňa 25. februára 2025 trestný rozkaz, proti ktorému podal prokurátor včas odpor. Súd uznesením zo dňa 25. februára 2025 prijal podanú obžalobu a vo veci nariadil hlavné pojednávanie.

3 Potom, ako prokurátor na hlavnom pojednávaní predniesol podanú obžalobu, samosudca poučil obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení uvedených v § 257 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. a o ich následkoch, pričom obžalovaný vyhlásil, že sa cíti byť vinným. Následne samosudca položil obžalovanému otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por., na ktoré všetky obžalovaný zhodne odpovedal: „áno“. Keďže prokurátor navrhol prijať vyhlásenie obžalovaného, súd uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pričom vyhlásil, že dokazovanie súvisiace s priznaným skutkom nevykoná a vykoná iba dôkazy v súvislosti s výrokom o treste, náhrade škody alebo ochrannom opatrení.

4 V súvislosti s predmetom dokazovania súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného a prečítaním listinných dôkazov.

K dokazovaniu

5 Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že má vysokoškolské vzdelanie, povolanie je lesník, v súčasnosti je živnostník, má čistý mesačný príjem vo výške 1.200,- až 1.500,- €. Je slobodný, bezdetný, nemá žiadne vyživovacie povinnosti uložené súdom.

6 Z odpisu z registra trestov obžalovaného vyplýva, že tento v ňom má jeden záznam, tj. odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok sp. zn. OT/135/2024 zo dňa 22.10.2023, právoplatným toho istého dňa, ktorým bol uznaný vinným z prečinu podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest vo výmere 3 mesiace, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu do 23.10.2024 a osvedčil sa dňa 14.01.2025. Bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 15 mesiacov Z evidencie priestupkov je zrejmé, že obžalovaný v ňom má dva záznamy na úseku cestnej premávky a to z 21.03.2021, kedy bol riešený blokovou pokutou vo výške 30,-€ za prekročenie rýchlosti a dňa 03.01.2024 za nebezpečné parkovanie bol potrestaný pokutou vo výške 20,-€.

K výroku o vine k právnej kvalifikácii

7 Keďže obžalovaný uznal svoju vinu zo skutku uvedeného v obžalobe, bolo zrejmé, že v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonával činnosť, pri ktorej mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený. Konanie obžalovaného súd zo subjektívnej stránky vyhodnotil, ako priamy úmysel, nakoľko obžalovaný chcel svojím konaním ohroziť záujem chránený Trestným zákonom. Vzhľadom na vyššie uvedené súd právne kvalifikoval skutok obžalovaného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona.

8 Po zistení formálnych znakov trestného činu - prečinu, skúmal súd aj materiálnu stránku - materiálny znak prečinu uplatňovaný ako materiálny korektív k formálnym znakom, a to z hľadiska posúdenia všetkých skutočností spadajúcich pod kritéria definované v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Pritom vychádzal z požiadavky, že skutočnosti uvedené v § 10 odsek 2 Trestného zákona je potrebné hodnotiť vo svojom súhrne bez toho, aby niektorej bol pripisovaný väčší či menší význam (jednej na úkor druhej). Na tomto základe dospel súd k záveru, že konkrétna závažnosť prečinu stíhaného v obžalobe

dosahuje Trestným zákonom vyžadovaný stupeň pre vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti, teda stupeň vyšší než nepatrný. Tento záver vyplýva z už uvedeného spôsobu vykonania činu a jeho následku popísaného v skutkovej vete rozsudku, z okolností, za ktorých bol spáchaný, ako aj z uvedenej formy a miery zavinenia (priamy úmysel). Tieto všetky rozhodné skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú taký stupeň závažnosti činu, pre ktorý je nevyhnutné vyvodzovať voči páchatelovi trestnú zodpovednosť.

K výroku o treste

9 Súd bol pri úvahách o druhu a výmere trestu viazaný všeobecnými zásadami ukladania sankcií uvedenými v ustanovení § 33a Trestného zákona. V zmysle týchto zásad páchatelovi nemožno uložiť kruté a neprímerané sankcie. Výkonom sankcie nesmie byť znížená ľudská dôstojnosť. Sankcie sa ukladajú s prihliadnutím na povahu a závažnosť trestného činu alebo činu inak trestného a na osobu páchatel'a a jeho pomery. Pri ukladaní sankcií sa dbá aj na to, aby uložené sankcie viedli k odňatiu výnosov z trestnej činnosti. Tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatel'a menej citeľne, nesmie byť páchatelovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citeľnejšie. Páchatelovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode páchatel'a, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode páchatel'a. Pri ukladaní sankcií sa prihliada aj k právom chráneným záujmom poškodeného.

10 Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ustanovení § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'mi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

11 Posúdenie primeranosti trestania prešlo vývojom, ktorý bol ovplyvnený spoločenskými zmenami a chápaním účelu trestu. K trestaniu v teórii trestného práva sa pristupovalo a stále pristupuje rôzne. Najstarší prístup vychádza z retributívnych teórií založených na myšlienke trestá sa, pretože bolo spáchané zlo. Trest sa ukladá, pretože si ho páchatel' zaslúži. Účelom trestu je podľa týchto teórií odplata. Ak spáchaním trestného činu vzniklo zlo, ktoré narušilo spoločenský poriadok, je nevyhnutné uložiť trest, ktorý toto narušenie vyrovná, a tým dôjde k navráteniu spoločenského poriadku do pôvodného stavu. Trest je tak odplatou spoločnosti za spáchané zlo a slúži na uzmierenie páchatel'a so spoločnosťou.

12 Ako reakcia na negatívne dôsledky, ktoré pri trestaní spôsobovala teória odplaty, sa vytvorili utilitárne teórie trestania. Sú založené na myšlienke, podľa ktorej sa trestá preto, aby nebolo páchané zlo. Tieto teórie považujú za nemorálne, aby bolo zlo oplácané zlom. Trest má slúžiť dosiahnutiu spoločenského cieľa. Zamedziť väčšiemu zlu, ktoré by inak vzniklo, ak by trest nebol uložený. Tieto teórie zdôrazňujú potrebu odstránenia páchatel'a a potencionálnych páchatel'ov (individuálna a generálna prevencia), elimináciu páchatel'a tým, že sa mu odoberú prostriedky na spáchanie trestného činu, nápravu (rehabilitáciu) páchatel'a a nápravu vzťahu medzi páchatel'om a poškodeným odčinením ujmy poškodenému (restorácia). Vyústením je zlúčenie retributívnych a utilitárnych teórií, ktoré sú spojené s moderným právnym štátom. Spájajú sa pozitívne a odstraňujú negatívne následky oboch teórií s tým, že účelom trestania má byť odplata, prevencia a náprava páchatel'a.

13 Trestná sankcia musí byť úmerná a rozumná, teda len v miere nevyhnutnej pre splnenie účelu trestu. Ako vyplýva z § 34 ods. 1 Trestného zákona, trestné právo vychádza najmä z utilitárnych (relatívnych) teórií trestania. Účelom trestu je ochrana spoločnosti, izolácia páchatel'a (eliminácia teória), náprava páchatel'a (nápravná teória), generálna prevencia (odstraňujúca teória) a individuálna prevencia, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z § 34 ods. 1 Trestného zákona priamo nevyplýva odvetný účel trestu, je však z povahy veci integrálnou súčasťou spôsobu ochrany spoločnosti pred páchatel'om trestného činu, a to zabránením mu v ďalšom páchaní trestnej činnosti, ako aj súčasťou individuálnej a generálnej prevencie s nevyhnutným momentom represívneho odstránenia. V takej súvislosti je zároveň relevantné rozlíšenie trestnoprávnych sankcií na tresty a ochranné opatrenia (§ 31 Trestného zákona), aj keď prvok ujmy na osobnej slobode alebo majetku je prítomný aj pri ochrannom opatrení. Zmyslom aplikácie noriem trestného práva je aj dosiahnutie účelu trestu. Individuálna a generálna prevencia vyjadrujú prostriedky na dosiahnutie účelu. Individuálnou prevenciou sa sleduje to, aby uloženie trestu odradilo páchatel'a od opakovania trestnej činnosti. Generálna prevencia spočíva

vo výchovnom pôsobení trestu na ostatných. Disproporcie vo vzájomnom vzťahu medzi generálnou a individuálnou prevenciou môžu viesť k nesprávnemu výchovnému pôsobeniu trestu vtedy, keď uložený trest nepovažuje za správny (spravodlivý) ani spoločnosť, ani páchateľ, a to najmä vtedy, ak je trest neprimerane mierny alebo, naopak, neprimerane prísny. Ak trestanie nie je účinné, stráca svoj zmysel a stáva sa len prostriedkom bezúčelnej represie, ktorá na mieru kriminality - protiprávneho konania zasahujúceho do základných práv a slobôd - nemá žiadny vplyv. Jedine spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

14 Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

15 Pri určovaní druhu a výmery trestu teda súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu.

16 Súd pri úvahách o druhu a výmere trestu v prvom rade vychádzal zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia, zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov (napríklad alternatívnych, nespojených s odňatím slobody), prípadne povinnosť súdu uložiť len trest odňatia slobody. Pri prečine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 Tr. zák. stanovuje zákonodarca trestnú sadzbu v rozpätí až na dva roky. Už týmto ho zákonodarca zaraďuje medzi prečiny (§ 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.), avšak podstatným tu je hlavne to, že stanovením rozpätia trestnej sadzby, zaradil zákonodarca tento trestný čin medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodit' z toho, že za jeho spáchanie nemusí súd povinne vôbec ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Tr. zák. s použitím argumentum a contrario). Trestom odňatia slobody sa tu má na mysli nielen jeho nepodmienečná forma, ale aj prípadné podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie prečinu podľa § 289 ods. 3 Tr. zák. môže preto uložiť dokonca len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a podobne a to aj za podmienky, že sa páchateľ dopustil tohto prečinu v stave značnej opitosti.

17 Pri úvahe o druhu a výmere trestu, súd vychádzajúc z vyššie uvedených zásad dospel k záveru, že u obžalovaného, ktorý už bol v minulosti za spáchanie prečinu podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. odsúdený k krátkodobému trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu, bude potrebné pôsobiť iným druhom trestu, nakoľko posledne ukladaný druh trestu ho zjavne neodradil od opakovania totožnej trestnej činnosti. Pokiaľ obžalovaný krátko po osvedčení sa v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia špeciálne zrecidivoval, súd dospel k záveru, že v jeho prípade najlepšie splní účel trestu kombinácia dvoch druhov trestov, a to peňažného trestu a trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel, nakoľko takáto kombinácia trestov dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti, vytvorí podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

18 Pri určovaní výmery trestu súd taktiež obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. l/ Tr. zák.), a to že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Žiadne priťažujúce okolnosti u obžalovaného súd nezistil.

19 V rámci trestnej sadzby stanovenej § 56 ods. 1 Trestného zákona teda prichádzalo do úvahy potrestanie obžalovaného peňažným trestom v rozpätí od 160,- € do 3 000 000,- € a v rámci trestnej

sadzby stanovenej v § 61 ods. 2 Trestného zákona prichádzalo do úvahy potrestanie obžalovaného zákazom činnosti na jeden rok až desať rokov.

20 S prihliadnutím na zistený pomer a mieru závažnosti prevažujúcich poľahčujúcich okolností, zistené zárobkové a majetkové pomery, súd obžalovanému uložil peňažný trest v dolnej polovici zákonom stanoveného rozpätia vo výmere 3000,-€, nakoľko mal za to, že takáto výmera trestu bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne represívna i preventívna.

21 Súd obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu úmyselne zmaril, ustanovil podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace, nakoľko mal za to, že takýto náhradný trest odňatia slobody bude vzhľadom na zárobkové pomery obžalovaného (mesačný príjem vo výške cca 1500,-€) dostatočný.

22 Vzhľadom k tomu, že obžalovaný spáchal trestný čin ako vodič motorového vozidla, ktorý porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, uložil mu súd i trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkého druhu. V rámci trestnej sadzby stanovenej v § 61 ods. 2 Trestného zákona prichádzalo do úvahy potrestanie obžalovaného zákazom činnosti na jeden rok až desať rokov. Obžalovaný už bol v minulosti raz odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, preto súd v zmysle § 61 ods. 3 Trestného zákona musel obžalovanému ukladať trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby stanovenej v § 61 ods. 2 Trestného zákona, teda prichádzalo do úvahy potrestanie obžalovaného zákazom činnosti v zostrenej trestnej sadzbe v rozpätí od päť rokov a šesť mesiacov až do desať rokov. Za toho stavu súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkého druhu pri dolnej hranici zákonom zostreného rozpätia v trvaní 6 rokov, nakoľko mal za to, že takáto výmera trestu bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne represívna i preventívna.

23 To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, cestou Okresného súdu Pezinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.